

„ACASĂ LA NOI”, EXPOZIȚIE DE PICTURĂ ȘI GRAFICĂ

În organizarea Despărțământului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași și a Școlii „B.P. Hasdeu”, Iași, în 16 octombrie 2010 a fost vernisată la Casa de Cultură „Mihai Ursachi” – Galeriile de artă „Emil Alexandrescu” Iași, Expoziția de pictură și grafică „Acasă la noi”, la care au expus elevi de la Liceul Teoretic „Boris Dînga”, Criuleni – Rep. Moldova, îndrumați de prof. Lilia Cazacu; Școala nr. 52, Chișinău – Rep. Moldova, îndrumați de prof. Lily Prisăcaru; precum și elevi de la Școala „B.P. Hasdeu”, Iași, îndrumați de prof. Mihai Zaiț – coordonatorul proiectului. Despre conținutul manifestării au vorbit: Areta Moșu – președinta Despărțământului ASTRA Iași, prof. dr. Teodor Hașegan, artist plastic, muzeograful și poetul Aurel Istrati, cît și autorul acestor rînduri, prof. dr. Mihai Păstrăguș – critic de artă.

Expoziția este rodul unei activități comune a unor elevi, laureați ai Concursului Internațional de Arte Plastice „N.N. Tonitza”, ed. a VIII-a, din cele trei școli enunțate mai sus (cei mai mulți din Criuleni) în Tabăra de creație de la Sf. Gheorghe, jud. Covasna (14-19 iulie 2010). Activitatea de îndrumare a elevilor și selecție a lucrărilor, după cum se constată în expoziție, a fost făcută cu competență, responsabilitate și exigență de către profesorii îndrumători. Cele peste 35 de lucrări expuse, 7 din acestea intrînd în portofoliul special al profesoarei Lilia Cazacu, dovedind existența unor însușiri artistice incontestabile la tinerii artiști, criticii fiindu-i dificil să facă o departajare valorică între participanți, dincolo de stilul personal al fiecărui artist, de vîrstă și experiența de viață. În general, arta elevilor-copii intră în categoria artei naive, ceea ce conduce și la un paradox axiologic în formarea judecății de valoare: atunci cînd valoarea este invocată, se ajunge la respingerea obiectului acesteia, iar atunci cînd aceasta este afirmată, judecata de valoare pare a fi uitată sau neglijată intenționat.

Elevii artiști, fiind într-o fază de formare artistică, dar și de lărgire a orizontului cognitiv asupra lumii și vieții, au reflectat în lucrările lor multă candoare, prospețime, unii ingenuitate, dar și o accentuată tendință de-a se alinia la arta matură, potrivit îndrumărilor didactice ale mentorilor sau tendințelor „modei”. Majoritatea au depășit însă faza magiei în redarea realității – îndreptîndu-se spre o formulă realist-romantică cu tușe impresioniste, dovedind cunoștințe avansate de

tehnica construcției spațiului plastic, de plasare a formei în spațiu și de relaționare a acestora, de organizare compozițională, de cunoaștere și stăpînire a legilor perspectivei, și nu în ultimul rînd de rezolvare cromatică a obiectului plastic. A dispărut stîngăcia, disproporția, nearticularea elementelor în formă sau cromatica exagerată. Preferința pentru peisaj, natural sau citadin, din expoziție dă măsura apropierii de realismul romantic, de trăire a realului încă la dimensiuni de vis, de sentimentul culorii, dar și de însușire a tehnicilor de compoziție. Se disting, astfel, Maleru Natalia (Criuleni), Muscalu Sarah (Iași), Neculcea Marcel, Spînu Victor și Prodan Ioan, cu toții din Criuleni, Busuioc Mihai (Chișinău). În concepția și tehnica redării volumelor (biserici și case de locuit) se remarcă Baciu Nicoleta (Chișinău), Biluțel Ruslana, Rotari Rodica și Grigoraș Galina din Criuleni. Sublinierea afectivă a ideii de vechime și istoricitate este redată convingător de Hubenco Ruxanda. Alături de peisaj, ca preocupare picturală, elevii-artiști l-au dat, poate și sentimental, reflectării bisericii ca instituție centrală de spațiu public și reper moral în educația omului (Băluțel Ruslana, Cărăuș Olga, Maleru Natalia, Spînu Victor).

Deși elevul-artist nu pictează în general decît ceea ce vede și simte direct în mod spontan, nerevenind la obiectul „văzut”, în prezenta expoziție avem suficiente probe de potențare poetică, de visare în contact cu obiectul, de trecere de la vizibilul constat, la obiectul de profunzime, de la noemă la noesă – dacă ne raportăm în trecere și la viziunea fenomenologică. Elevii artiști, angajați în acest experiment, sunt suficient școliți cu regulile de bază ale modului de a vedea și reda ceea ce văd și simt, de aceea ei depășesc modul de simțire al celor de vîrsta lor și modul de a vedea naiv.

Reușita artistică a proiectului de punere în valoare a experienței artistice a elevilor școlari din cele trei centre: Iași, Chișinău și Criuleni, aparține, fără îndoială, coordonatorului de proiect – prof. Mihai Zaiț (Iași), prof. Lilia Cazacu (Criuleni), cu cel mai mare număr de participanți, dar și cu eforturi direct proporționale, cît și prof. Lily Prisăcaru de la Chișinău. Cîste participanților la acest proiect valoros, inclusiv contribuției organizatorice și materiale a Despărțământului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași, reprezentat de distinsa și neobosita doamnă Areta Moșu!